

Sygn. akt I ACa 492/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Irena Ejsmont - Wiszowata (spr.)
Sędziowie	:	SA Małgorzata Dołęgowska SO del. Dariusz Małkiński
Protokolant	:	Iwona Aldona Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **w W.**

przeciwko **W. S.**

o zapłatę

na skutek apelacji **powoda**

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 19 lutego 2015 r. sygn. akt I C 851/14

I. zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że umarza postępowanie co do kwoty 3.733,65 (trzy tysiące siedemset trzydzieści trzy 65/100) zł;

II. oddala apelację.

(...)

UZASADNIENIE

Powód (...) w W. wnosił o zasądzenie od powoda kwoty 105.116,42 zł wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Wskazał, iż przysługuje mu wobec pozwanego wierzytelność nabyta od Banku (...) S.A., z którym pozwanego łączyła umowa pożyczki, a pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa z uwagi na brak legitymacji czynnej po stronie powoda, podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił powództwo.

Powyższy wyrok został wydany w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Pozwanego oraz Bank (...) S.A. łączyła umowa bankowa z dnia 25.10.2007 r. o numerze (...), na podstawie której Bank oddał do dyspozycji pozwanego środki pieniężne w ustalonej umową wysokości, natomiast pozwany zobowiązał się do zwrotu udzielonej pożyczki wraz z odsetkami w ustalonych terminach spłaty. W związku z brakiem spłat przez pozwanego bank rozwiązał z pozwanym umowę stawiając całą kwotę niespłaconej należności głównej w stan wymagalności. Bank wystawił pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie uzyskał nań klauzulę wymagalności. Bank wystąpił z wnioskiem z dnia 10.12.2009 r. o wszczęcie egzekucji. Działania banku zmierzające do wyegzekwowania należności przysługującej bankowi od pozwanego okazały się bezskuteczne. W dniu 15.04.2013 r. bank zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności, cedując nań całość praw i obowiązków z nich wynikających. Integralną częścią umowy były załączniki w wersji papierowej i elektronicznej, określające jakie wierzytelności na mocy umowy przeszły z wierzyciela pierwotnego na powoda. Powód do pozwu załączył niepoświadczoną za zgodność z oryginałem, słabej jakości kopię umowy cesji. Dołączył też niepoświadczony za zgodność z oryginałem i nieopatrzony datą, a jedynie opatrzony pieczęcią pełnomocnika, wydruk z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15.04.2013 r.

Na potwierdzenie faktu nabycia przez powoda wierzytelności przysługującej bankowi od pozwanego powód podał, iż samo posługiwanie się przez powoda danymi oraz dokumentacją związaną z umową bankową zawartą przez pozwanego, w kontekście zawartej umowy cesji, dostatecznie świadczy o skutecznym przelewie wierzytelności na rzecz powoda. Na dowód obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na stronie pozwanej przedstawił powód wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) z dnia 25.03.2014 r., podpisany przez osobę upoważnioną do reprezentowania pozwanego oraz opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem. Wskazał, iż w postępowaniu cywilnym wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu stanowi szczególnie dokument prywatny, przewidziany w art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, wykazujący w zdecydowanym stopniu istnienie wierzytelności na rzecz zbywcy i wierzytelności (banku), dowód przejścia wynikających z niej praw na skutek przelewu na fundusz, jak i wysokość wymagalnej wierzytelności względem danego dłużnika na dzień wystawienia wyciągu.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż strona powodowa nie wykazała faktycznego przejścia uprawnień z umowy o pożyczkę gotówkową zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A. a pozwanym, na swoją rzecz. Strona powodowa nie udowodniła bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, że służy jej wierzytelność wobec pozwanego W. S. w określonej w pozwie wysokości, a w szczególności, że doszło do skutecznych czynności przenoszących wierzytelność z pierwotnego kontrahenta pozwanego na stronę powodową. Powód nie wykazał legitymacji czynnej, a legitymacja ta stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 509 § 1 i 2 k.c., a następnie wskazał, że z dołączonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy Bankiem (...) S.A., a powodem w dniu 15 kwietnia 2013 r. nie wynika, iż jej przedmiotem jest wierzytelność przysługująca wobec pozwanego. Umowa ta bowiem określa jako swój przedmiot wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w załącznikach. Jednocześnie dołączone do akt sprawy informacje o wierzytelnościach będących przedmiotem umowy nie identyfikują i nie indywidualizują w sposób dostateczny przedmiotu przelewu. Sąd zauważył, że złożony wydruk z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15.04.2013 r. opisujący wierzytelność przysługującą bankowi względem pozwanego nie jest dokumentem w rozumieniu art. 245 k.p.c., ponieważ nie jest podpisany przez obie strony umowy. Nie został on też – podobnie jak cała umowa cesji – poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym, a jedynie opatrzony jego pieczęcią i parafką. Ponadto jest to pismo sporządzone jednostronnie przez stronę powodową, nie podpisane przez zbywcę wierzytelności, a więc stanowi jedynie dowód tego, że zostało sporządzone o treści w nim podanej.

W ocenie Sądu z przedłożonej przez stronę powodową umowy przelewu wierzytelności nie sposób wywieść, aby jej przedmiotem była wierzytelność przysługująca Bankowi (...) S.A. przeciwko pozwanemu W. S.. Tym samym dokument ten nie potwierdza, aby powód nabył wierzytelność przeciwko pozwanemu i wstąpił w miejsce dotychczasowego wierzyciela, co z kolei uprawniałoby go do żądania spełnienia świadczenia.

Sąd podkreślił, że strona powodowa jako podmiot korzystający z profesjonalnej obsługi prawnej powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Zastępowana przez zawodowego pełnomocnika powinna wykazać się należytą aktywnością dowodową i w zakresie dowodów z dokumentów powinna je należycie zaoferować i przedłożyć Sądowi wraz z pozwem. Skoro więc, jak twierdzi, nabyła wierzytelność w roku 2013, miała wystarczający czas na przygotowanie pozwu. W przypadku zaś braku dokumentów uzasadniających roszczenie mogła i powinna była jeszcze przed wszczęciem procesu zwrócić się do swojego kontrahenta z umowy cesji o przekazanie jej dokumentów niezbędnych do dochodzenia roszczenia. Zaniechanie strony powodowej w tym zakresie może tylko zadziałać na jej niekorzyść. Sąd uznał, że nie wywiązała się ona z ciążącego na niej obowiązku udowodnienia zasadności zgłoszonego roszczenia. Prowadzi to do wniosku, że zgłoszone w pozwie żądanie nie zostało należycie udowodnione, co z kolei powoduje jego oddalenie.

Odnosząc się do argumentów powoda, jakoby przedłożony wraz z pozwem wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego był wystarczający dla potwierdzenia przejścia wierzytelności wierzyciela pierwotnego na powoda, Sąd dostrzegł, że przepis art. 194 ustawy o funduszach sekurytyzacyjnych został uchylony wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r. (sygn. akt P 1/10). Sąd wskazał też na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 07.10.2009 r., III CZP 65/09, zgodnie z którą domniemanie zgodności z prawdą treści dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie obejmuje faktu istnienia wierzytelności nabytej przez fundusz sekurytyzacyjny w drodze przelewu.

Sąd zaznaczył, że zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradyktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Podkreślił, że w myśl art. 232 k.p.c. to strona powodowa była obowiązana wskazać dowody dla stwierdzenia faktu nabycia praw wynikających ze wskazanej w pozwie umowy pożyczki i powinna liczyć się z negatywnymi konsekwencjami jego nieudowodnienia w postaci oddalenia powództwa.

Uznając za skuteczny zarzut braku legitymacji czynnej Sąd nie badał zarzutu przedawnienia roszczenia.

Mając powyższe motywy na względzie Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Powyższy wyrok zaskarżył powód w całości zarzucając:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego z art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie wykazał faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym w szczególności skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanego, co stoi w sprzeczności z przedłożoną do pozwu dokumentacją;

2) naruszenie przepisów prawa procesowego z art. 232 zdanie 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, a to że nabył skutecznie wierzytelność przysługującą Bankowi wobec pozwanego, podczas gdy powód zaoferował w sprawie wzajemnie się uzupełniające dowody w postaci:

- umowy pożyczki gotówkowej z dnia 25.10.2007 r., wykazującej treść stosunku zobowiązaniowego łączącego strony, obowiązki stron, wysokość środków pieniężnych oddanych do dyspozycji stronie pozwanej;

- Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) z dnia 09.11.2009 r. (...) wraz z wnioskiem z dnia 09.11.2009 r. o nadanie (...) klauzuli wykonalności oraz postanowieniem w przedmiocie nadania (...) klauzuli wykonalności z dnia 25.11.2009 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Sokółce, I Wydział Cywilny, sygn. akt I Co 820/09 jakie udowadniają wysokość zobowiązania strony pozwanej na dzień wystawienia (...) i wymagalność roszczenia;

- wniosku wierzyciela pierwotnego z dnia 10.12.2009 r. o wszczęcie egzekucji i postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sokółce B. C. z dnia 13.09.2012 r. w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego, prowadzonego pod sygn. akt KM 341/10, które potwierdzają istnienie i wysokość dochodzonych należności oraz fakt skutecznego przerwania przez Bank terminu przedawnienia roszczeń,

- kopii umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15.04.2013 r. wraz z załącznikiem w postaci wydruku elektronicznego na dowód nabycia wierzytelności przez powoda i przysługującej mu legitymacji czynnej;

- podpisanego wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu (...) z dnia 25.03.2014 r. (wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego) wykazujący istnienie oraz obowiązek spełnienia świadczenia przez stronę pozwaną oraz nabycie przez stronę powodową dochodzonej wierzytelności;

- pełnomocnictwa do podpisywania wyciągów z ksiąg rachunkowych powoda wraz z dokumentami potwierdzającymi umocowanie osób podpisujących pełnomocnictwo;

- kopii wezwania do zapłaty z dnia 10.05.2013 r., jako dowód wezwania strony pozwanej do dobrowolnej spłaty zadłużenia, które to dokumenty potwierdzają zarówno istnienie zobowiązania, jego wysokość jak też skuteczność przejścia wierzytelności na powoda;

3) naruszenie przepisów prawa procesowego art. 233 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c., art. 309 k.p.c. i art. 129 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a nadto wyciągnięcie z zebranego materiału dowodowego wniosków nielogicznych, sprzecznych z tym materiałem co przejawia się tym, że:

a) Sąd I instancji odmówił mocy dowodowej kserokopii dokumentu w postaci umowy cesji wierzytelności z dnia 15.04.2013 r. oraz wydrukowi z elektronicznego załącznika do tej umowy i bezzasadnie pominął je przy orzekaniu, tymczasem z ich treści jednoznacznie wynika zarówno okoliczność nabycia przez powoda wierzytelności przysługującej pierwotnie Bankowi wobec pozwanego, jak też wysokość tej wierzytelności na dzień rozliczenia wskazany w umowie cesji;

b) Sąd I instancji nie uwzględnił mocy dowodowej wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) z dnia 25.03.2014 r. dla wykazania legitymacji czynnej powoda, w sytuacji gdy z jego treści wynika jednoznacznie nabycie przez powoda wierzytelności wobec pozwanego, wysokość wierzytelności, a nadto konkretyzuje on także podstawę zobowiązania;

c) Sąd I instancji bezzasadnie przyjął, że powód w żaden sposób nie wykazał nabycia wierzytelności wobec pozwanego, pomijając zupełnie okoliczność, że gdyby nie doszło do skutecznego przeniesienia praw na powoda, to nie dysponowałby on danymi pozwanego oraz składanymi w postępowaniu dokumentami, na podstawie których dochodzi roszczenia;

4) naruszenie przepisu prawa procesowego art. 309 k.p.c. w zw. z art. 129 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji kiedy Sąd uznał, że złożone w sprawie środki dowodowe w postaci kserokopii umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15.04.2013 r. oraz wydruku z elektronicznego załącznika do umowy cesji nie stanowią dowodu z dokumentu; zgodnie bowiem z dyspozycją art. 309 k.p.c. polska procedura cywilna przewiduje otwarty katalog środków dowodowych, przy pomocy których strona może dowodzić faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, do których można zaliczyć m.in. kserokopie dokumentów oraz wydruki, a przedłożone środki dowodowe potwierdzają nabycie przez powoda wierzytelności wobec pozwanego,

5) naruszenie art. 355 §1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1-4 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie, w sytuacji, gdy powód pismem z dnia 19.12.2014 r., a więc jeszcze przed rozpoczęciem pierwszej rozprawy cofnął skutecznie pozew w zakresie kwoty 3.733,65 zł, co winno skutkować umorzeniem postępowania w tej części.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- umorzenie postępowania w zakresie kwoty 3.733,65 zł,

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 101.382,77 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego zwrotu kosztów procesu w całości, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z uiszczoną opłatą skarbową od pełnomocnictwa,

2) zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

ewentualnie o:

3) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego

W oparciu o art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. powód wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z poświadczonych za zgodność z oryginałem umowy cesji wierzytelności wraz z ograniczonym wykazem wierzytelności stanowiącym załącznik do tej umowy z uwagi na okoliczność, że konieczność ich powołania powstała dopiero na obecnym etapie postępowania, gdyż Sąd I instancji wydając wyrok na niekorzyść powoda, z uwagi na błędną ocenę złożonych w postępowaniu środków dowodowych w postaci kserokopii i wydruków, uniemożliwił stronie powodowej uzupełnienie materiału dowodowego o dokumentację, jaką Sąd uznał przy wyrokowaniu za niezbędną do udokumentowania zasadności dochodzonego pozewem roszczenia. Ponadto na etapie wnoszenia powództwa nie zachodziła konieczność przedkładania objętych niniejszym wnioskiem dokumentów, gdyż wszystkie dane niezbędne do prawidłowej oceny roszczenia, wynikały wprost z załączonej dokumentacji. Przedłożony ograniczony wykaz wierzytelności poświadcza fakt skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanego, a co za tym dowodzi ponad wszelką wątpliwość legitymacji czynnej strony powodowej. Poza tym jak stwierdził SN w orzeczeniu z dnia 30.01.2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III CZ 69/13, „zgodnie z art. 316 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., oceny, czy przyjęcie przez sąd pierwszej instancji braku legitymacji procesowej strony było uzasadnione czy nie, należy dokonać według stanu sprawy istniejącego w chwili orzekania przez sąd drugiej instancji”.

W odpowiedzi na apelacji pozwany wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna jedynie w niewielkiej części. Słusznie zarzuca powód, że Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo zaniechał umorzenia postępowania w zakresie, w jakim powództwo cofnięto.

Jak wynika z pisma procesowego powoda z dnia 19 grudnia 2014 r. powód po zweryfikowaniu wysokości dochodzonego roszczenia cofnął powództwo w zakresie kwoty 3 733,65 zł i wniósł o zasądzenie kwoty 101.382,77 zł. Pismo to zostało złożone przed pierwszą rozprawą, która odbyła się 22 stycznia 2015 r., a więc zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c. skuteczność cofnięcia nie była zależna od zgody pozwanego. Wobec braku przesłanek decydujących o niedopuszczalności cofnięcia powództwa określonych w art. 203 § 4 k.p.c. Sąd Okręgowy winien był na mocy art. 355 § 1 k.p.c. postępowanie co do kwoty 3.733,65 zł umorzyć. Skoro tak się stało, to w tym zakresie Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok, orzekając jak w punkcie I na mocy 386 § 3 k.p.c.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny złożonego przez powódkę środka zaskarżenia, w pierwszej kolejności rozważyć należało zasadność wniosku dowodowego zgłoszonego w apelacji. Uprawnienie do zgłaszania w toku rozprawy apelacyjnej nowych dowodów należy oceniać przez pryzmat prawa sądu odwoławczego do ich pominięcia ze względu na przesłanki wynikające z art. 381 k.p.c. W myśl art. 381 k.p.c. sąd może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba, że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

Norma art. 381 k.p.c. określająca przesłanki, od których zależy możliwość pominięcia przez sąd drugiej instancji przedstawionych przed tym sądem nowych faktów i dowodów wskazuje, że co do zasady dopuszczalne jest powoływanie nowych faktów i dowodów. W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, w przyjętym systemie apelacji celem postępowania apelacyjnego jest ponowne i wszechstronne zbadanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym, jednakże w oparciu o zachowanie zasady koncentracji materiału faktycznego i dowodowego przed sądem pierwszej instancji. Sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał ten uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00, Prok. i Pr. 2000, Nr 10, poz. 42). W judykaturze panuje powszechny pogląd, iż pominięcie nowych faktów jest możliwe wtedy, gdy strona mogła powołać je przed sądem pierwszej instancji i już wtedy istniała potrzeba powołania się na nie. Wówczas pominięcie "nowości" pozostawione jest uznaniu sądu drugiej instancji.

Wbrew analizowanemu przepisowi skarżący nie wykazał, że dowodu w postaci poświadczony za zgodność z oryginałem umowy cesji wierzytelności z dnia 15 kwietnia 2015 r. wraz z załącznikiem (ograniczonym wykazem wierzytelności) nie mogła zaoferować w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Uzasadniając zgłoszenie nowego dowodu, powód wskazał, że konieczność ich powołania dopiero na etapie postępowania odwoławczego wynika z błędnej oceny dowodów w postaci kserokopii i wydruków, dokonanej przez Sąd Okręgowy. Powód jednak nie może skutecznie wywodzić, jakoby potrzeba ujawnienia zgłoszonego dowodu powstała dopiero w postępowaniu apelacyjnym, skoro dowód ten dotyczył okoliczności faktycznych stanowiących przedmiot sporu i to od samego początku. Pozwany już w odpowiedzi na pozew zakwestionował bowiem okoliczność skutecznego przelewu dochodzonej pozew wierzytelności, podnosząc, że przedłożona przez powoda kopia umowy jest nieczytelna i są wątpliwości co do jej zgodności z oryginałem. To skarżąca, będąc stroną inicjującą proces, zasadniczo wpływa na określenie faktycznych granic kognicji Sądu, przedstawiając zespół okoliczności faktycznych, z których wywodzi zgłoszone w pozwie żądanie. Kontradiktoryjny charakter procesu cywilnego wyklucza przy tym, w szczególności w sprawach, w którym powodem jest podmiot profesjonalny i to reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, możliwość ingerencji Sądu w określoną przez strony płaszczyznę faktyczną sporu. Uwzględnienie nowego dowodu przez Sąd Apelacyjny, marginalizowałoby całkowicie znaczenie postępowania przed Sądem I instancji, sprowadzając w istocie jego konsekwencje do udzielenia stronom w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku swoistej porady prawnej co do dalszych czynności procesowych. Tego rodzaju konstatacji z oczywistych względów, choćby z uwagi na instancyjność postępowania sądowego, podzielić nie sposób. W tym stanie rzeczy aktualizowała się możliwość do skorzystania przez Sąd Apelacyjny z uprawnienia, o którym mowa w art. 381 k.p.c. w zakresie nowego dowodu zgłoszonego przez powoda w apelacji. Strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy odnośnie przytoczeń faktycznych w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się bowiem liczyć z tym, że sąd drugiej instancji zgłoszonego przez nią nowego faktu nie uwzględni (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2002 r., IV CKN 980/00, LEX nr 53922).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo zebrał materiał dowodowy oraz dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne. Na aprobatę zasługuje także dokonana przez Sąd Okręgowy ocena prawna sprawy.

Sformułowane w apelacji zarzuty dotyczą w istocie zagadnienia wykazania przez stronę powodową okoliczności nabycia przez nią od Banku (...) S.A. z siedzibą w W. wierzytelności, jaką ten Bank miał w stosunku do pozwanego

z tytułu zaciągniętej i nie spłaconej pożyczki. Strona powodowa kwestionuje ocenę Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którą przedłożone przez nią dowody nie były wystarczające do uznania, że rzeczywiście powód nabył określoną pozewm wierzytelność. Wszystkie te zarzuty należy uznać za chybione.

W przedmiotowej sprawie powód swoje żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty dochodzonej pozewm wywodził z umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 kwietnia 2013 r., jaką powodowy Fundusz zawarł z Bankiem (...) S.A. z siedzibą W.. Powód twierdził, że na skutek tej umowy stał się wierzycielem pozwanego z tytułu niespłaconej przez niego wobec Banku pożyczki.

Powód złożył do akt sprawy prawie nieczytelną i nie poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15 kwietnia 2013 r. zawartą z Bankiem (...) S.A. Z umowy tej wynika, że przedmiotem sprzedaży był tzw. portfel wierzytelności przysługujących Bankowi wobec osób fizycznych. Bank oświadczył, że na dzień 1 marca 2013 r. w ramach portfela wierzytelności przysługiwało mu 23.405 bezspornych i wymagalnych wierzytelności wynikających z różnych tytułów (k. 34-38). Wobec tego, że umowa sprzedaży wierzytelności obejmowała szereg wierzytelności, paragraf trzeci umowy precyzuje przedmiot umowy, wskazując, że są nim wierzytelności wymienione w załączniku do umowy. Strona powodowa złożyła również pismo zawierające tabelę „stan wierzytelności na dzień 1.03.2013 r.”, w której jest wymieniona osoba pozwanego i inne dane, w tym np. stan wierzytelności na dzień 1 marca 2013 r. (k. 28). Złożyła też wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) z dnia 25 marca 2014 r. (k. 27), w którym powodowy fundusz na podstawie ksiąg rachunkowych oświadczył, że w dniu 15 kwietnia 2013 r. nabył od Banku (...) S.A. wymagalną wierzytelność wobec dłużnika W. S. (pozwanego w tej sprawie) z tytułu pożyczki gotówkowej z dnia 25 października 2007 r. w łącznej wysokości 105 116, 42 zł.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zgodzić się należy z Sądem pierwszej instancji, że powyższe dowody nie stanowiły dostatecznej podstawy do przyjęcia, że powód w drodze umowy cesji nabył wierzytelność dochodzoną pozewm, mogły natomiast w ocenie Sądu Apelacyjnego stanowić generalnie o legitymacji w tym procesie. W umowie cesji nabywane wierzytelności zostały określone w sposób ogólny i nie wynika z niej, aby jej przedmiotem była także wierzytelność z tytułu zaciągniętej przez pozwanego W. S. wobec Banku (...) S.A. pożyczki.

Jak wiadomo, przelew wierzytelności regulują postanowienia art. 509 k.c. Przelew wierzytelności (cesja) jest umową na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu co do zasady może być wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Powinna ona być też w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana) Jak wskazał to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 maja 1999 r. III CKN 423/98 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2000/1 str. 1) konieczne jest wyraźne określenie stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność. Wymaga się oznaczenia stron tego stosunku zobowiązaniowego oraz przedmiotu świadczenia.

W realiach tej sprawy brak zindywidualizowania wierzytelności przedmiotową umową cesji czynił niemożliwym uwzględnienie powództwa. Nie można bowiem mieć żadnej pewności, że ramach nabywanych 23 405 wierzytelności powodowy Fundusz nabył także i tę, o której mowa w pozwie. Należy podkreślić, że nabycia wierzytelności w drodze cesji nie można domniemywać i okoliczność ta powinna wynikać wprost z dokumentów, tym bardziej, że w tej sprawie chodzi o niebagatelną kwotę.

W żaden sposób nie da się wywieść faktu nabycia przedmiotowej wierzytelności z wydruku zawierającego tabelkę, w której zamieszone są dane pozwanego i inne informacje. Wydruk ten, niepodpisany przez strony umowy cesji, z całą pewnością nie jest też załącznikiem do tej umowy i w żaden sposób nie potwierdza, że przedmiotem przelewu wierzytelności była także wierzytelność Banku przysługująca względem pozwanego z tytułu zaciągniętej przez niego pożyczki.

Jeśli chodzi o złożony do akt sprawy wyciąg z ksiąg prowadzonych przez powoda, będącego funduszem sekurytyzacyjnym, należy wskazać, że wyciąg z ksiąg rachunkowych stanowi jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w

dokumencie oświadczenie. Obowiązujący obecnie przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (t.j. Dz. U 2014 r., poz. 157) wprost przy tym pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Wyciąg taki może zasadniczo stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, ale jego materialna moc zależy od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów – art. 233 § 1 k.p.c. Dopiero wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Zgodzić się należy z poglądem judykatury, że dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu i w wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia (np. cesji wierzytelności). Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności, ale nie mogą stanowić dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności, a tym bardziej istnienia i wysokości nabytej wierzytelności. Wskazane okoliczności w razie ich kwestionowania przez stronę przeciwną – tak jak ma to miejsce w sprawie niniejszej – powinien wykazać odpowiednimi dowodami fundusz. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 r., V CSK 329/12, Lex nr 1375500, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. I ACa 824/14, Lex nr 1661137). Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, a według art. 232 k.p.c. strona w postępowaniu sądowym zobowiązana jest wskazywać fakty, oraz dowody na potwierdzenie swoich twierdzeń. Strona powodowa nie sprostала obowiązkowi udowodnienia faktu nabycia wierzytelności w drodze przelewu od poprzedniego wierzyciela – Banku (...) S.A. Dowody, które w ocenie powoda mają świadczyć o nabyciu wierzytelności określonej pozwem, potwierdzają co najwyżej jedynie zaistnienie zdarzenia w postaci cesji wierzytelności (a w zasadzie całego portfela wierzytelności), ale nie stanowią one o skutecznym przelewie zindywidualizowanej i konkretnej wierzytelności jaką Bank miał wobec pozwanego. W tej sytuacji żądanie pozwu nie mogło zostać uwzględnione. W tych warunkach bezprzedmiotowe było rozpoznawanie zarzutu przedawnienia.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie II wyroku.

(...)

(...)